

ДОНЧО ЦОНЧЕВ

СУХА ТРЕВА

chitanka.info

— Остарях, момчето ми, за
нищо не ме бива вече.

— Лъжеш, дядо, лъжеш. Нали
ми говориш?

Робърт
Пен Уорън

От всички възрастни, подир които подтичах с въдицата край реката Осъм, а по-късно с пушката из угарите, трънаците и лозята, най-силно ме респектираше дядо Осман. Слаб и легко приведен, с русоляви брада и коса. Тогава още не знаех, че тези прастари науки — за рибата и за дивеча — са толкова тайнствени и безкрайни. Уменията на дядо Осман си обяснявах с неговия късмет. И другите така говореха: „А той, Оско, още като се родил, Аллах го погалил.“

Бях вече студент в София, когато ми потрябва заек. Див, разбира се. Мой любим професор страдаше от ужасни болки в ръцете, опитал всичко и някой му казал, че единственото сигурно лекарство е зайчата мас. С вродения ми келешълък му казах, че това е най-лесната работа и още в понеделник ще има заека. След което отпраших в провинцията за съботния лов.

По това време зайците в нашия край бяха натровени поголовно. Било „миша година“ и за да се унищожи страхотният враг на зъренената реколта, издадоха наредба: По полето да се копаят дупки и вътре в тези дупки да се сипва по една супена лъжица от специална смес. Раздадоха специалната смес и определиха разстоянието от дупка до дупка надлъж и нашир. Тогава местните шефове юрнаха бабичките текезесарки да извършат делото на науката, въоръжени с лъжици и кутийки със смес. Никой не знае — а и нямаше как — колко от сместа е сипана в дупките, дали после те са заровени както е по инструкцията, пък и колко от тази смес е сипана в дупки или просто е изхвърлена.

Било каквото било, в събота поехме преди разсъмване. Бяхме цялата дружинка. Аз им казах за моя професор и верните ми другари от детството единодушно отсякоха:

— Първият заек, който падне днес, е за твоя професор, няма да му мислиш!

Разбира се, че си мечтаех лично аз да свърша тая работа — ей сега като скокне пред мен. Но това не ми попречи да изпитам остро чувство на гордост и кеф — след този жест на приятелите.

До обед прошетахме поне 10–12 километра в стройна, майсторска верига. Изобщо не видяхме заек. Капнахме, пофилософствахме и продължихме. Кучетата откриха няколко заешки трупа и това беше всичко.

В неделя никой не пожела да излезе пак — наистина си беше безсмислено.

Разболявах се от това, че няма да удържа обещанието си пред професора. Псувах се защо така се изперчих предварително. Наистина ли никога няма да се науча да не се изхвърлям, преди да е свършена работата? Отчаянието ми беше страшно горчиво и тогава се сетих за дядо Осман. Веднага отидох у тях. Очите му се насълзиха, като ме видя, прегърнахме се. Така и така — разправям му.

— Ела утре сутринта — рече.

— Кучетата?

— Йок.

На разсъмване ме поведе, като да отивахме на адрес. След час и нещо нагазихме в една суha трева между трънаците отвъд реката, под баира Карамандол.

— Сега яваш, Доне — рече дядо Осман. — Педесе крачки и завърташ. После пак. Само яваш. Гледал си шивача как прай кръпката на гащите, а?

— Гледал съм.

— И ти тъй сега. Само че яваш-яваш. Аз съм ей там, до дъба. Той там ша доди. Чакай тука десет минути, доде ида до дъба.

Когато ми махна оттам, започнах тегелите. При всяка стъпка из сухата трева трябваше да дигам краката си така, че коляното да опира в брадата ми. Поради гъстата мрежа на къпинака другояче не беше възможно да се върви.

Нямаше и час, откакто бях тръгнал, когато щях буквально да го настъпя. Под носа ми той изпълзя като сянка през тунелчето под сухата трева. Вдигнах пушката и го изчаках да излезе на чисто. Но

повече не го видях. Нито го чувах, нито тревата мърдаше да издаде посоката му.

Откъм дъба се чу изстрел. Веднага след това видях как един огромен заек подскочи много високо нагоре. Как падна, порита малко и — това беше.

— Барем шест кила — рече дядо Оско, като отидох при него. — Ша има бая мас за твоя човек. — И се усмихна.

Погледнах мяа велик учител в прастарото човешко изкуство, той приличаше на евтина парцалена кукла, върху лицето и главата на която са лепнали по една стиска от русата суha трева. Сам той — дядо Осман — вече си беше една суha трева. В момента знаех, че цял живот ще помня тази картина. Без да мога да обясня защо. Сигурен бях само в боите й: плътна радост от живота, дълбока човешка любов и една тъга завинаги.

Помислих си, че каквito и дивотии да вършим, както да се тупаме в гърдите за собствената си нищожност и да наливаме от пусто е празно, при това с големи претенции, някъде под старата суha трева все ще се намери нещо спасително.

Издание:
в-к. „Труд“, 25.08.2007 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.